

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/310/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4117204557
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Radošická Vallová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4117204557.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a členiek senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej, v spore žalobcu: Y. K. V., nar. XX. XX. XXXX, bytom W., U. XX, zastúpený JUDr. Janou Kubáňovou, advokátkou, so sídlom Nitra, Cintorínska 5, proti žalovaným: 1. Slovenská republika, Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, Bratislava, Štúrova 2, IČO: 00 166 481, 2. JUDr. Janka Pravdová, prokurátorka Okresnej prokuratúry Nitra, Damborského 1, Nitra, o náhradu nemajetkovej ujmy 1.000 eur, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 18. júna 2018 č. k. 14C/20/2017-84 do zamietajúceho výroku a výroku o náhrade trov konania takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku (II.) a vo výroku o náhrade trov konania (III.) **p o t v r d z u j e**.

Žalovanej v 1. rade sa priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie konanie voči žalovanej v 2. rade zastavil (I.) a ďalším výrokom žalobu zamietol (II.). O nároku na náhradu trov konania rozhodol tak, že žalovanej v 1. a 2. rade priznal náhradu trov konania v rozsahu 100% (III.). Po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 9 ods. 1, § 15 ods. 1, § 16 ods. 4, § 17 ods. 1, 2, 3 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, ako aj ust. § 11, § 13 Občianskeho zákonníka a § 2 ods. 4, § 69 ods. 1 Trestného poriadku, § 144 zák. č. 160/2015 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ako aj vykonaným dokazovaním.

1.2. Žalobca sa žalobou doručenou súdu prvej inštancie dňa 20. 02. 2017 domáhal voči žalovaným priznania náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 1.000 eur v zmysle § 16 ods. 4 zák. č. 514/2003 Z. z. z dôvodu, že v trestnej veci vedenej na OS Nitra pod sp. zn. 33T/66/2013 proti obžalovanému Y. K. V. a spol. intervenujúca Okresná prokuratúra v Nitre, konkrétne žalovaná v 2. rade, postupovala nesprávne, nezákonne, čím došlo k spôsobeniu škody nemajetkovej ujmy voči žalobcovi. Nahliadnutím do spisu sp. zn. 33T/66/2013 žalobca dňa 13. 06. 2014 zistil, že sa tu na č. l. 500 - 501 nachádza uznesenie OR PZ Nitra, ČVS: ORP-530/3-VYS-NR-2014 o začatí trestného stíhania vo veci, ktoré s vecou 33T/66/2013 vôbec nesúvisí. Z upovedomenia Krajskej prokuratúry Nitra o vybavení podnetu zo dňa 05. 09. 2014 vyplýva, že žalovaná v 2. rade si listinu zabezpečila sama z vlastnej iniciatívy a so súhlasom dozorujúceho prokurátora. Generálna prokuratúra na opakovaný podnet žalobcu konštatovala nesprávny postup prokurátorky, konaním prokurátorky bola prelomená zásada prezumpcie neviny, pričom prokurátorka konala nad rámec oprávnení vymedzeným Trestným poriadkom. V príčinnej súvislosti s opísaným nesprávnym postupom prokurátorky vznikla žalobcovi nemajetková ujma a došlo

k zníženiu jeho dôstojnosti, cti a vážnosti z hľadiska jeho vzťahu k spoluobčanom a ohrozeniu jeho postavenia a uplatnenia v spoločnosti, keď od roku 2003 vykonáva povolanie advokáta.

1.3. Žalobca vzal v priebehu konania voči žalovanej v 2. rade žalobu späť, preto súd v zmysle § 145 ods. 1 CSP konanie voči žalovanej v 2. rade zastavil. Po prejednaní žaloby z vecnej stránky súd konštatoval, že je splnený predpoklad na posúdenie nároku stanovený v § 16 ods. 3 zák. č. 514/2003 Z. z., teda žalobca ako poškodený požiadal o predbežné prerokovanie nároku príslušný orgán, ktorý mu oznámil, že jeho nárok neuspokojí. Ďalej skúmal základné predpoklady vzniku objektívnej zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánmi v konaní v zmysle zák. č. 514/2003 Z. z. Žalobca tvrdil, že ujma mu bola spôsobená postupom prokurátorky (žalovanej v 2. rade), ktorá predložila v súdnom konaní vedenom voči nemu ako obžalovanému na hlavnom pojednávaní nesúvisiace uznesenie o začatí trestného stíhania č. ORP-530/3-VYS-NR-2014, skutkové tvrdenia ohľadom uvedeného uznesenia, založenie uznesenie do spisu, jeho následné vyňatie a vrátenie prokurátorky sporné neboli a založenie uznesenia do spisu sp. zn. 33T/66/2013, ako aj vyňatie vyplýva z predloženého spisového prehľadu (č. I. 79 spisu). Samotná Generálna prokuratúra SR vo svojom vyjadrení zo dňa 22. 10. 2014 konštatovala, že postup prokurátorky bol nesprávny, prokurátor je povinný voči obžalovanému postupovať nestranne a predložené uznesenie nemalo relevantnú spojitosť s prejednávanou vecou, preto naň nie je možné prihliadať ako na dôkaz. Zároveň konštatovala, že intervenujúca prokurátorka konala nad rámec oprávnení, pričom ignorovala ust. § 2 ods. 4 Tr. por. Na základe uvedeného súd konštatoval, že bola splnená jedna z podmienok na priznanie nemajetkovej ujmy, a to nesprávny úradný postup štátneho orgánu, prokurátora, ktorý v rámci svojho konania porušil zásadu prezumpcie nevinoty.

1.4. Súd však dospel k záveru, že neboli splnené ďalšie dve podmienky na priznanie nároku, a to existencia nemajetkovej ujmy a príčinná súvislosť medzi nemajetkovou ujmom a nesprávnym úradným postupom. Žalobca tvrdil, že nesprávny postup predstavuje významný zásah do jeho spoločenského postavenia, pracovného a súkromného života, znižuje jeho vážnosť, ohrozuje česť a zhoršuje jeho povest' ako advokáta pri výkone povolania, pričom toto svoje tvrdenie žiadnym spôsobom nepreukázal. Ďalej tvrdil, že za škodu je potrebné považovať aj hrozbu, ktorá môže byť spôsobená na reputácii osoby. S takýmto tvrdením sa súd nestotožnil. Podľa jeho názoru v zmysle ust. § 17 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. sa vyžaduje, aby k samotnej ujme došlo, nestačí len hrozba ujmy, resp. existencia zásahu, ktorý by bol spôsobilý ohroziť práva chránené zákonom. Preto na žalobcovi ležalo dôkazné bremeno na preukázanie vznikutej ujmy. Súd sa nestotožnil s tvrdením žalobcu, že uznesenie sa stalo verejným, resp. predloženie uznesenia tretej osobe - súdu je nutné považovať za zverejnenie. Za verejnosť nemožno považovať súd, resp. osoby, ktoré sú oprávnené do spisu nahliadnuť, rovnako nemožno považovať za zverejnenie uznesenia jeho predloženie na hlavnom pojednávaní dňa 15. 05. 2014, ktoré nebolo otvorené, keď nebolo preukázané, že sa ňom zúčastnili aj iné ako súdne osoby. Na priznanie nároku podľa § 17 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. je potrebné, aby konkrétna ujma vznikla a bola preukázaná a rovnako, aby bola preukázaná jej závažnosť, ako aj závažnosť následkov, ktoré vznikli v súkromnom živote a spoločenskom uplatnení. Ak by aj mohlo byť predmetné uznesenie vnímané tretími osobami, nič to nemení na situácii, že ide o hypotetickú ujmu, pretože v konaní nebolo preukázané, že uznesenie bolo zverejnené tretím osobám a že tieto ho chápali vo vzťahu k žalobcovi difamačne.

1.5. Žalobca v súvislosti s uplatneným nárokom poukázal aj na rozsudok ES ĽP Mikolajová proti SR č. 4479/03, avšak podľa názoru súdu závery prijaté v uvedenom rozhodnutí nemožno vzťahovať na predmetné konanie.

1.6. Samotný rozpor v tvrdeniach strán sporu, z akého dôvodu bolo predmetné uznesenie do konania predložené je v zásade k uplatnenému nároku irelevantný. Žalovaná v 2. rade tvrdila, že uznesenie bolo predložené iba informatívne. Z vyjadrenia Generálnej prokuratúry SR vyplýva, že uznesenie malo byť použité ako dôkaz v konaní. Preukázanie ktoréhokoľvek dôvodu na predloženie uznesenia do konania nie je spôsobilé ovplyvniť dôvodnosť nároku, resp. aj naplnenie podmienok na vznik nároku podľa § 17 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z.

1.7. Súd záverom konštatoval, že hoci došlo k porušeniu práva žalobcu na prezumpciu nevinoty (ktoré je širšou súčasťou práva na súdnu ochranu), žalobca nepreukázal, že tento zásah vyvolal ním tvrdenú nemajetkovú ujmu, ktorá mala spočívať v zásahu do osobnostných práv (do jednotlivých zložiek ako pracovný a súkromný život, vážnosť, česť, povest' advokáta, spoločenské postavenie). Keďže

nebol preukázaný vznik ujmy, absentuje aj príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a nemajetkovou ujmov.

1.8. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a § 256 ods. 1 CSP, a vzhľadom na to, že žalobca vzal žalobu voči žalovanej v 2. rade späť bez udania dôvodu, možno mu pripočítať zavinenie za zastavenie konania, a preto má žalovaná v 2. rade nárok na náhradu trov konania, ktorú jej súd priznal v rozsahu 100%. Žalovaná v 1. rade mala v konaní plný úspech, súd jej preto priznal plnú náhradu trov konania rovnako v rozsahu 100%.

2. Rozsudok súdu prvej inštancie v jeho zamietajúcom výroku (II.) a vo výroku o náhrade trov konania (III.) napadol v zákonnej lehote odvolaním žalobca, ktorý sa domáhal jeho zmeny a zaviazania žalovanej v 1. rade zaplatiť mu sumu 1.000 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne od 16. 05. 2015 do zaplataenia, ako aj náhradu trov konania v rozsahu 100%. Dôvodil tým, že súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, nakoľko ustálil skutkový stav tak, že pojednávanie vo veci vedenej na OS Nitra pod sp. zn. 33T/66/2013, konané dňa 15. 05. 2014, na ktorom bolo súdu predložené uznesenie OR PZ Nitra, ČVS: ORP-530/3-VYS-NR-2014, nebolo otvorené a nezúčastnili sa na ňom iné ako súdne osoby. Predmetný záver súdu sa však nezakladá na pravde, pretože v skutočnosti predmetné pojednávanie dňa 15. 05. 2014 bolo otvorené a zúčastnili sa ho, okrem iných osôb, aj dvaja svedkovia, a to konkrétne U. a R.. C. Q., t. j. osoby, ktoré nie sú oprávnené do súdneho spisu nahliadať, a teda k zverejneniu predmetného uznesenia došlo v prítomnosti tretích osôb. V tejto súvislosti podotkol, že v trestnej veci pod sp. zn. 33T/66/2013 koná rovnaký Okresný súd Nitra ako v tejto právnej veci. Z uvedeného má za to, že súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Zdôraznil, že trestné konanie vedené na OR PZ Nitra pod ČVS: ORP-530/3/VYS-NR-2014 s trestnou vecou vedenou na OS Nitra pod sp. zn. 33T/66/2013 absolútne vôbec nesúvisela, čo konštatovala aj Generálna prokuratúra SR v jej vyrozumení na opakovaný podnet, pričom doposiaľ nie je zrejmé, ako sa toto vôbec dostalo do dispozície JUDr. Pravdovej, ktorá túto vec nedozorovala. Navyše, v uvedenom trestnom konaní do dnešného dňa nebola podaná ani obžaloba. Vzhľadom na to, že uvedená trestná vec sa do štádia konania pred súdom ani nedostala, súd, ani „súdne osoby“ neboli a nie sú v zmysle § 69 ods. 1 Tr. por. oprávnené sa s predmetným uznesením oboznámiť, a preto je možné ich považovať za verejnosť, resp. tretie osoby, a teda preloženie uvedeného uznesenia prokurátorkou Okresnej prokuratúry Nitra do súdneho konania vedeného na OS Nitra pod sp. zn. 33T/66/2013 je v danom kontexte nutné považovať za zverejnenie.

2.1. Žalobca ďalej v podanom odvolaní namietal, že súd prvej inštancie nesprávne ustálil, že neboli naplnené dve z podmienok nutných na priznanie nemajetkovej ujmy, a to nemajetková ujma a príčinná súvislosť medzi nemajetkovou ujmov a nesprávnym úradným postupom. Sám súd v bode 42. odôvodnenia rozsudku konštatoval, že nesprávnym úradným postupom došlo k porušeniu jeho práva na prezumpciu nevinu. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie ESLP vo veci Mikolajová c/a SR č. 4479/03. Predloženie uznesenia do nesúvisiaceho konania na verejnom pojednávaní, ktorého sa okrem iných osôb zúčastnili aj dvaja svedkovia, bezpochyby zasiahlo do jeho osobnostných práv, čo skonštatoval aj súd v napadnutom rozsudku a takýto zásah jednoznačne spôsobil aj jeho nemajetkovú ujmu, ktorú si v tomto konaní uplatnil. Z vyššie uvedeného je podľa jeho názoru nepochybné, že všetky tri podmienky na náhradu škody a nemajetkovej ujmy boli splnené, a to: 1. existencia nesprávneho úradného postupu - potvrdená aj samotnou GP SR, ako aj prvoinštančným rozhodnutím súdu; 2. vznik nemajetkovej ujmy - je nepochybné, že založenie predmetnej listiny do nesúvisiaceho súdneho spisu ako dôkaz na verejnom súdnom pojednávaní, ktorého sa okrem iného zúčastnili aj dvaja svedkovia, nielenže je objektívne spôsobilé narušiť jeho osobnostné práva chránené zákonom, ale tieto aj narušilo a 3. existencia príčinnej súvislosti - založením predmetnej listiny do súdneho spisu nesprávnym úradným postupom prokurátorky OP Nitra bolo ohrozené jeho spoločenské postavenie, pracovný a súkromný život, zníženie jeho vážnosti, ohrozenie jeho cti a zhoršenie jeho povesti advokáta pri výkone slobodného povolania. Na základe uvedeného súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým záverom a vec aj nesprávne právne posúdil.

2.2. Žalobca vo svojom odvolaní na záver poukázal na skutkovú totožnosť, rozporné závery prvoinštančného súdu v odvolaní napadnutého rozsudku v porovnaní s rozsudkom ESLP vo veci Mikolajová c/a SR č. 4479/03. Mal za to, že je nepochybné, že v oboch prípadoch išlo o rozhodnutie (uznesenie), ktoré nie je (teda nemalo byť) verejne prístupné, v ktorých boli nepresné alebo zmätočné informácie, ktoré boli sprístupnené tretím osobám a ktoré boli spôsobilé objektívne prívodiť škodu,

nemajetkovú ujmu zásahom do osobnostných práv jednotlivca. K podanému odvolaniu pripojil fotokópiu zápisnice o hlavnom pojednávaní zo dňa 15. 05. 2014 vo veci vedenej na OS Nitra sp. zn. 33T/66/2013.

3. K podanému odvolaniu žalobcu sa vyjadrila žalovaná v 1. rade, ktorá navrhla rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Mala za to, že súd prvej inštancie vo veci vykonal dostatočné dokazovanie, vykonanými dôkazmi bol náležite zistený skutkový stav veci, ktorý odôvodňoval rozhodnutie vo veci samej, v dôvodoch napadnutého rozhodnutia sa súd prvej inštancie vysporiadal so všetkými vyjadreniami žalobcu, o ktoré oprel aj dôvody svojho odvolania. Poukázala na svoje písomné vyjadrenie zaslané súdu v priebehu konania a opätovne uviedla, že žalobca nepreukázal splnenie podmienok na priznanie nároku - existenciu nemajetkovej ujmy (všetko zostalo iba vo všeobecnej rovine tvrdení žalobcu, bez preukázania konkrétneho zásahu do osobnostných práv žalobcu) a príčinnú súvislosť medzi nemajetkovou ujmu a nesprávnym úradným postupom.

4. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 Civilného sporového poriadku, zákon č. 160/2015, ďalej len „CSP“) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v jeho zamietajúcom výroku, ako aj v súvisiacom výroku o náhrade trov konania v rozsahu a medziach podaného odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 a § 378 ods. 1 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania, keďže mal za to, že nie je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nariadenie pojednávania si nevyžadovalo ani dôležitý verejný záujem, dospel k záveru, že súd prvej inštancie riadne zistil skutkový stav, dokazovanie vykonal v potrebnom rozsahu na zistenie rozhodujúcich skutočností a na základe vykonaného dokazovania dospel k správne právnemu záveru. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutom zamietajúcom výroku, ako aj v súvisiacom výroku o náhrade trov konania podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil ako vecne správny.

5. Predmetom konania je nárok žalobcu uplatnený na súde prvej inštancie dňa 20. 02. 2017 na priznanie nemajetkovej ujmy vo výške 1.000 eur v zmysle zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov. Žalobca dôvodil tým, že v trestnej veci vedenej na OS Nitra pod sp. zn. 33T/66/2013 proti obžalovanému Mgr. K. V. (žalobcovi) a spol. intervenujúca Okresná prokuratúra Nitra, a to prokurátorka (žalovaná v 2. rade) postupovala nesprávne a nezákonne, čím došlo k spôsobeniu škody - nemajetkovej ujmy voči jeho osobe. Po nahliadnutí do spisu OS Nitra pod sp. zn. 33T/66/2013 dňa 13. 06. 2014 zistil, že na č. I. 500 - 501 sa nachádza uznesenie OR PZ Nitra, ČVS: ORP-530/3-VYS-NR-2014 o začatí trestného stíhania vo veci, ktoré s trestnou vecou vedenou na OS Nitra pod sp. zn. 33T/66/2013 vôbec nesúvisí. Predmetné uznesenie bolo súdu doručené žalovanou v 2. rade krátkou cestou na hlavnom pojednávaní dňa 15. 05. 2014, pričom z upovedomenia Krajskej prokuratúry Nitra zo dňa 05. 09. 2014 vyplýva, že intervenujúca prokurátorka predmetnú listinu zabezpečila z vlastnej iniciatívy a so súhlasom príslušného dozorového prokurátora. Na základe jeho podnetu Generálna prokuratúra SR konštatovala, že postup intervenujúcej prokurátorky Okresnej prokuratúry Nitra je nesprávny a zároveň upozornila Krajskú prokuratúru Nitra o nesprávnom postupe prokurátorky Okresnej prokuratúry Nitra. Uvedením konaním prokurátorky bola prelomená zásada prezumpcie neviny, pretože uznesenie predložené súdu nemalo relevantnú spojitosť s prejednávanou vecou, a preto v ďalšom konaní naň nebolo možné prihliadať ako na dôkaz. Generálna prokuratúra SR záverom uviedla, že žalovaná v 2. rade ako prokurátorka konala nad rámec oprávnení vymedzených Trestným poriadkom, pričom ignorovala ust. § 2 ods. 4 Tr. por. a § 199 ods. 1, 5 a 6 Trestného poriadku. V príčinnej súvislosti s opísaným nesprávnym úradným postupom Okresnej prokuratúry Nitra a prokurátorky (žalovanej v 2. rade) mu vznikla nemajetková ujma, keď došlo k zníženiu jeho dôstojnosti, cti a vážnosti z hľadiska jeho vzťahu k spoluobčanom a ohrozeniu jeho postavenia a uplatnenia v spoločnosti, aj vzhľadom na to, že od roku 2003 až dodnes vykonáva slobodné povolanie advokáta.

6. Žalobca dňa 27. 01. 2015 požiadal Generálnu prokuratúru SR o predbežné prerokovanie jeho nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom Okresnej prokuratúry Nitra. Generálna prokuratúra SR listom zo dňa 11. 05. 2015 vybavila žiadosť žalobcu o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody ako nedôvodnú, keď mala za to, že nie sú splnené všetky zákonné predpoklady na priznanie nároku na náhradu škody.

7. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie konanie pre späťvzatie žaloby žalobcom voči žalovanej v 2. rade zastavil a druhým výrokom žalobu zamietol. Žalovanej v 1. a 2. rade priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. V dôsledku podaného odvolania žalobcu do druhého výroku, ktorým súd

žalobu zamietol a súvisiaceho výroku o náhrade trov konania, odvolací súd pristúpil - viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania - k preskúmaniu vecnej správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie.

8. Podľa § 3 odsek 1 písmeno d/ zákona č. 514/2003 Z. z., štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

9. Podľa § 9 odsek 1 citovaného zákona, štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné preťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

10. Podľa § 17 odsek 1 zákona, uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

10.1 Podľa § 17 odsek 2 zákona, v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia páva nie je dostatočným zadosťučinením, vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

10.2. Podľa § 17 odsek 3 zákona, výška nemajetkovej ujmy v peniazoch sa určuje podľa odseku 2 s prihliadnutím najmä na: a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje; b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo; c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote; d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom živote.

11. Žalobca v podanom odvolaní nesúhlasil s rozhodnutím súdu prvej inštancie a s jeho odôvodnením, nakoľko mal za to, že vykonaným dokazovaním dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a zároveň vec nesprávne právne posúdil.

K uvedeným uplatneným odvolacím dôvodom podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP odvolací súd uvádza, že namietané - nesprávne skutkové zistenia je v súdnej praxi vykladané tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie spor posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Pokiaľ žalobca mal za to, že rozsudok súdu prvej inštancie spočíva aj na nesprávnom právnom posúdení, je potrebné uviesť, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

12. Zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, tak ako to bolo za účinnosti zákona č. 58/1969 Zb. a rovnako aj za účinnosti zákona č. 514/2003 Z. z. účinného od 1. júla 2014, je založená na súčasnom (kumulatívnom) splnení všetkých troch podmienok: a) nesprávny úradný postup štátneho orgánu, b) vznik škody, c) príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Nenaplnenie čo len jednej z týchto podmienok vedie k záveru o neopodstatnenosti žaloby smerujúcej voči štátu (uznesenie NS SR 5MCdo 5/2015).

13. Nesprávny úradný postup je aj nečinnosť alebo činnosť, ktorá nezodpovedá právu na prejednanie veci. Súdna prax považuje za nesprávny úradný postup akúkoľvek činnosť spojenú s výkonom práva moci určitého štátneho orgánu, ak pri tomto výkone alebo v súvislosti s ním dôjde k porušeniu pravidiel stanovených právnymi predpismi pre konanie štátneho orgánu alebo k porušeniu poriadku, ktorý vyplýva z povahy funkcie alebo cieľov tejto činnosti. Pretože úradný postup nie je možné v právnom predpise upraviť do najmenších podrobností, treba správnosť úradného postupu posudzovať i z hľadiska účelu, k dosiahnutiu ktorého postup štátneho orgánu smeruje. O vzťah k príčinnej súvislosti ide, ak je medzi nesprávnym úradným postupom a škodou vzťah príčiny a následku. Ak bola príčinou vzniku škody iná skutočnosť, zodpovednosť za škodu nenastáva. Otázka príčinnej súvislosti nie je otázkou právnou, ale

ide o skutkovú otázku, ktorá môže byť riešená len v konkrétnych súvislostiach. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba škodu izolovať zo všetkých súvislostí a skúmať, ktorá príčina ju vyvolala. Pritom nie je rozhodujúce časové hľadisko, ale vecná súvislosť príčiny a následku.

14. V zmysle vyššie uvedeného sa súd prvej inštancie správne zaoberal skúmaním podmienok pre vznik zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom a skúmal, či všetky podmienky pre stanovenie zodpovednosti sú kumulatívne dané. Pokiaľ ide o samotný nesprávny postup, správne konštatoval, že v prejednávanej veci došlo k nesprávnemu úradnému postupu prokurátorky (žalovanej v 2. rade), ktorá predložila v súdnom konaní vedenom na OS Nitra 33T/66/2013 uznesenie, ktoré nesúviselo s prejednanou vecou, pričom uvedené uznesenie bolo krátkou cestou založené do spisu, avšak následne bolo vyňaté a vrátené prokuratúre. Tieto skutočnosti v konaní neboli medzi stranami sporné. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalobca sa hlavného pojednávania stanoveného na deň 15. 05. 2014 nezúčastnil a toto bolo pre neprítomnosť obžalovaných odročené. Uznesenie č. ORP-530/3-VYS-NR-2014 súd prokuratúre vrátil a v súdnom spise pod sp. zn. 33T/66/2013 sa nenachádza. Hlavné pojednávanie bolo otvorené až dňa 12. 05. 2015, kedy bola prečítaná obžaloba a začalo sa dokazovanie výsluchom žalobcu ako obžalovaného. Napriek uvedenému, samotná Generálna prokuratúra SR vo svojej odpovedi na podnet žalobcu listom zo dňa 22. 10. 2014 konštatovala nesprávny postup prokurátorky (žalovanej v 2. rade), keď jej konaním bola prelomená zásada prezumpcie neviny zakotvená v § 2 ods. 4 Tr. por. a bez ohľadu na subjektívne presvedčenie o ďalšej vine obžalovaného musí prokurátor voči žalovanému (obvinenému) postupovať nestranne. Predložené uznesenie prokurátorkou nemalo relevantnú spojitosť s prejednanou vecou, a preto v ďalšom konaní naň nebolo možné prihliadať ako na dôkaz. Ďalej konštatoval, že intervenujúca prokurátorka konala nad rámec oprávnení vymedzených Trestným poriadkom. Následne aj vo veci vybavenia žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody Generálna prokuratúra SR v liste zo dňa 11. 05. 2015 uznala nesprávny úradný postup, ktorý konštatovala a mala za to, že je splnená prvá hmotno-právna podmienka na priznanie nároku na náhradu škody v prípade nemajetkovej ujmy, ktorou je existencia nesprávneho úradného postupu. Záver súdu prvej inštancie, že v prejednávanej veci bol preukázaný nesprávny úradný postup štátneho orgánu, je preto vzhľadom na vyššie uvedené, správny.

15. Pokiaľ súd prvej inštancie skúmal, či sú splnené ďalšie kumulatívne podmienené podmienky na priznanie nároku, a to existencia nemajetkovej ujmy a príčinná súvislosť medzi nemajetkovou ujmom a nesprávnym úradným postupom, a pokiaľ dospel k záveru, že nie sú splnené, je jeho záver vecne správny. Žalobca svoje tvrdenie o tom, že nesprávnym úradným postupom došlo k významnému zásahu do jeho spoločenského postavenia, pracovného a súkromného života a znížilo tak jeho vážnosť a česť, ako aj povest' advokáta pri výkone svojho povolania, v konaní žiadnym spôsobom nepreukázal. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že žalovaná v 2. rade dňa 15. 05. 2014 na hlavnom pojednávaní v trestnej veci vedenej na OS Nitra pod sp. zn. 33T/66/2013 ako intervenujúca prokurátorka krátkou cestou predložila uznesenie vyšetrovateľa OR PZ Nitra, ČVS: ORP-530/3-VYS-NR-2014 o začatí trestného stíhania, ktoré s prejednanou vecou absolútne nesúviselo, avšak je potrebné uviesť, že hlavné pojednávanie dňa 15. 05. 2014 bolo odročené, nekonalo sa, a preto predmetné uznesenie nemohlo byť ani oboznámené a v danom trestnom konaní ani nemohlo byť v zmysle § 269 Tr. por. prečítané ako dôkaz. Následne podľa predloženého spisového prehľadu (č. I. 79 spisu) vyplýva, že bolo zo spisu vyňaté a vrátené prokuratúre. Aj keď žalobca v podanom odvolaní poukazuje na zápisnicu z predmetného pojednávania zo dňa 15. 05. 2014, podľa ktorej sa ho mali zúčastniť svedkovia U. S. a R.. C. Q. a malo dôjsť k zverejneniu uvedeného uznesenia v prítomnosti týchto osôb, táto skutočnosť nebola v konaní preukázaná. Samotné hlavné pojednávanie stanovené na deň 15. 05. 2014 sa nekonalo, bolo potrebné ho odročiť pre neprítomnosť oboch obžalovaných, a preto je nedôvodná odvolacia námietka žalobcu, že došlo k zverejneniu predmetného uznesenia. Z vykonaného dokazovania preto vyplynulo, že predmetné uznesenie nebolo inej osobe ako prokuratúre doručované, a preto táto listina nebola spôsobilá privodiť žalobcovi nemajetkovú ujmu tým, že by jej nesprávnym predložením v konaní vedenom na OS Nitra pod sp. zn. 33T/66/2013 došlo k zníženiu žalobcovej dôstojnosti v spoločnosti, príp. že by iným spôsobom mu bol spôsobený zásah do jeho spoločenského postavenia, najmä pracovného, keď vykonáva prácu advokáta. Bolo potrebné sa preto stotožniť so záverom súdu prvej inštancie, že konkrétna ujma u žalobcu nebola preukázaná a rovnako nebola preukázaná ani závažnosť následkov, ktoré tvrdil (iba v hypotetickej rovine), ktoré by vznikli v jeho súkromnom živote, spoločenskom živote, resp. pri výkone povolania advokáta.

16. Keďže nebola preukázaná konkrétna ujma, ku ktorej žalobcovi nesprávnym úradným postupom žalovanej v 2. rade malo dôjsť, nie je možné uvažovať ani o príčinnej súvislosti ako ďalším nevyhnutným predpokladom pre priznanie nároku žalobcu.

O vzťah príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou ide vtedy, ak škoda vznikla v dôsledku nesprávneho úradného postupu, to znamená, ak je medzi nimi vzťah príčiny a následku, pri ktorom platí, že ak by nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu, nevznikla by škoda. Z hľadiska príčinnej súvislosti by bolo potom právne významné v prípade, ak by bola preukázaná škoda, resp. ujma na strane žalobcu, či nesprávny úradný postup žalovanej v 2. rade bol podstatnou a rozhodujúcou príčinou ujmy, ktorá mala vzniknúť žalobcovi.

16.1. Vzťah príčinnej súvislosti (kauzálny nexus) medzi nesprávnym úradným postupom a škodou v zmysle zák. č. 514/2003 Z. z. (predtým zákon č. 58/1969 Zb.) nevysvetľuje. V právnej teórii sa týmto vzťahom označuje priama väzba javov (objektívnych súvislostí), v rámci ktorého jeden jav (príčina) vyvoláva druhý jav (následok). O vzťah príčinnej súvislosti ide, ak je medzi nesprávnym úradným postupom a škodou vzťah príčiny a následku. Ak bola príčinou vzniku iná skutočnosť, zodpovednosť za škodu nenastáva. Otázka príčinnej súvislosti nie je otázkou právnou, ide o skutkovú otázku, ktorá môže byť riešená len v konkrétnych súvislostiach. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba škodu izolovať od všeobecných súvislostí a skúmať, ktorá príčina ju vyvolala. Pritom nie je rozhodujúce časové hľadisko, ale vecná súvislosť príčiny a následku. V postupe sledov javov je každá príčina niečím vyvolaná a každý ňou spôsobený následok sa stáva príčinou ďalšieho javu. Zodpovednosť však nemožno robiť nezávislou na neobmedzenej kauzalite. Ďalším atribútom príčinnej súvislosti je totiž „priamosť“ pôsobenia príčiny a následku, pri ktorej príčina priamo (bezprostredne) predchádza následku a vyvoláva ho. Vzťah príčiny a následku musí byť preto priamy, bezprostredný, nerušený; nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba v dôsledku toho skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy (ako priama) príčina existuje skutočnosť, ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu (rozsudok NS SR z 29. 03. 2007 sp. zn. 3Cdo 32/2007).

17. Vychádzajúc zo sledu jednotlivých skutkových okolností v danej veci, je nesporné, že tu nastal nesprávny úradný postup konaním žalovanej v 2. rade, avšak neboli v konaní preukázané ďalšie nevyhnutné akumulatívne podmienky pre zodpovednosť štátu za vzniknutú škodu. Z uvedeného preto vyplýva, že ak žalobca v konaní nepreukázal nemajetkovú ujmu a nemohol preukázať ani existenciu príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom žalovanej v 2. rade a ujmu (ktorú skutočnú a konkrétnu ujmu v konaní nepreukázal), je potrebné dospieť k záveru, že v danom prípade neboli splnené podmienky pre vznik zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, ktoré podmienky sú stanovené kumulatívne a v prípade nesplnenia čo len jednej z nich, nie je daná táto zodpovednosť. Z uvedeného dôvodu súd prvej inštancie dospel k správne právnemu záveru, že v danom prípade neboli splnené podmienky pre zodpovednosť žalovanej za nemajetkovú ujmu v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z., ktorej sa žalobca v konaní domáhal.

18. Napokon, žalobca vo svojom odvolaní, tak ako pred súdom prvej inštancie, tak aj v podanom odvolaní, poukázal na rozsudok ESLP Mikolajová proti Slovenskej republike č. 4479/03, keď mal za to, že v jeho súdnej veci, ako aj v uvedenom rozhodnutí išlo o rozhodnutie orgánov činných v trestnom konaní (uznesenie), ktoré nie je (teda nemalo byť) verejne prístupné, v ktorom boli nepresné alebo zmätočné informácie, ktoré boli sprístupnené tretím osobám a ktoré boli spôsobené objektívne privodiť škodu, nemajetkovú ujmu zásahom do osobnostných práv jednotlivca. V tejto súvislosti je potrebné súhlasiť so záverom súdu prvej inštancie, že poukazovanie na uvedený rozsudok ESLP je v danej veci právne irelevantné, pretože v uvedenom rozhodnutí ESLP sa zaoberal porušením článku 8 Dohovoru, pričom v uvedenej veci sťažovateľka nebola a nemohla byť formálne obvinená zo spáchania trestného činu začatím trestného stíhania proti nej pre nesúhlas jej manžela so začatím trestného stíhania. Zo žiadnych dokumentov v spise nevyplývalo, že sťažovateľka bola vypočutá, predvolaná alebo inak upovedomená políciou, napriek tomu však v rozhodnutí polície zo dňa 03. 07. 2000 bolo uvedené: „Šetrením bolo zistené, že sťažovateľka svojím konaním naplnila znaky skutkovej podstaty trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 221 ods. 1 Tr. zák. a to tým, že inému ublížila na zdraví“, pričom uvedené rozhodnutie bolo sprístupnené tretej strane, a to konkrétne zdravotnej poisťovni. O takúto situáciu v prejednávanej veci nejde, keďže uznesenie predložené žalovanou v 2. rade v konaní, nebolo zverejnené, nebol, ani nemohol byť vykonaný dôkaz jeho oboznámením, a napokon, nebolo ani preukázané, že by žalobcovi takýmto nesprávnym úradným postupom žalovanej v 2. rade vznikla nemajetková ujma. Navyše, v

uvedenom rozhodnutí ESLP sa nezaoberal podmienkami vzniku škody spôsobenej štátnym orgánom v zmysle zák. č. 514/2003 Z. z., ale zaoberal sa tým, či došlo k porušeniu článku 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

19. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutom zamietajúcom výroku, ako aj v súvisiacom výroku o náhrade trov konania podľa § 387 odsek 1 CSP ako vecne správny potvrdil, pričom v podrobnostiach poukazuje na dôvody uvedené súdom prvej inštancie, s ktorými sa v celom rozsahu stotožňuje.

20. Podľa § 396 odsek 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

21. Podľa § 255 odsek 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Vychádzajúc z vyššie uvedených zákonných ustanovení a vzhľadom na to, že voči žalovanej v 2. rade bolo konanie právoplatne zastavené, odvolací súd rozhodoval o trovách odvolacieho konania len vo vzťahu k žalovanej v 1. rade. Žalovaná v 1. rade bola v odvolacom konaní plne úspešná, preto jej v zmysle zásady úspechu v konaní priznal odvolací súd nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).